

MESTSKÁ ČASŤ KOŠICE – JUH, Smetanova 4, 04079 KOŠICE

**Nelegálne osídlenia na území Mestskej časti
Košice-Juh
Aktuálny stav**

Košice, október 2025

1. NELEGÁLNE OSÍDLENIA – OSOBY A RODINY V NEVYHOVUJÚCOM BÝVANÍ

Za sociálne vylúčené komunity sa považujú skupiny ľudí, ktoré zotrávajú v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby. Tieto rodiny a jednotlivci, ohrození chudobou, predovšetkým členovia MRK, žijú najmä na Luníku IX alebo v iných, segregovaných lokalitách – v takzvaných osídleniach, ktoré sú charakteristické absenciou právneho titulu k obydliu, respektíve k bývaniu ako celku, ale aj nedostatočnými stavebno-technickým a hygienickými požiadavkami na toto bývanie, sú vo väčšine prípadov príslušníkmi MRK.

Ku koncu roku 2020 existovalo v meste Košice 13 takýchto nelegálnych osídlení, v ktorých žilo 236 rodín, t.j. 1066 osôb, z toho 635 detí, vid' nasledujúcu tabuľku a mapu¹.

Tabuľka 1 Zoznam lokalít (oblastí)

P. č.	Názov lokality	MČ	Počet rodín	Počet osôb/z toho nezaopatrené deti
1.	Lubina (osada je na rozvodoch plynu)	Nad Jazerom	33	161/97
2.	Lubina – za koľajami	Nad Jazerom	18	69/35
3.	Červený rak	Juh	2	7/3
4.	Osada pri Malej stanici	Juh	41	176/82
5.	Nové diely – „Mašličkovo“	Luník IX	56	330/184
6.	Osada pri Bitútku	Juh	16	65/33
7.	Osada pri Peme	Juh	4	21/13
8.	Moňok Potok	Dargovských hrdinov	42	194/112
9.	Textilná – Labaš	Nad Jazerom	7	28/14
10.	Na Demetri	Sídlisko Ťahanovce	6	46/22
11.	Račí potok	Sever	2	12/8
12.	Vyšný dvor	Krásna	6	25/14
13.	Záhradky pod Furčou	Dargovských hrdinov	3	31/18

Obrázok 1 Priestorové rozmiestnenie nelegálnych osídlení na území mesta Košice

¹ Zdroj: Konceptia postupného ukončovania bezdomovectva a riešenie nelegálnych osídlení na území mesta Košice 2022 – 2030

Vznik nelegálnych osád v MČ Košice-Juh

1. Červený rak

Vznik osady: r. 2004

Osadu začali pracovníci mesta Košice monitorovať v roku 2009. Od roku 2012 sa zo strany mesta Košice nemonitoruje, nakoľko v lokalite sa nachádza už iba jedna rodina. Monitoring v tejto lokalite prevzala na seba MČ Košice-Juh, kam sa pravidelne na mesačnej-trojmesačnej báze monitoruje stav v danej lokalite. Osada sa nachádza v lese napravo od rýchlostnej cesty vedúcej okolo OC Optima. Prístup do osady

vedie cez potok, cez ktorý je osadená provizórna lávka. V osade žije matka s dvoma deťmi, ktoré sa osamostatnili a už majú svoje rodiny resp. svoje provizórne prístrešky. Nelegálna osada patrí jednej rodine, je rozdelená do troch oddelených samostatných častí so spoločným dvorom. Počas obdobia monitorovania osady zo strany MČ Košice-Juh v období rokov 2014-2024, sa počet osadníkov výrazne nemenil- v súčasnosti osadu obýva 5 dospelých osôb a 4 maloleté osoby (9 osadníkov).

Do osady je možné dostať sa iba pešo. Ako zdroj pitnej vody využívajú studničku s prameňom pod mostom v blízkosti cesty, zdrojom úžitkovej vody je blízky potok.

Počet obyvateľov: Osadu obýva jedna rodina, 9 členov.

Typy obydli: Ide o chatrče postavené z dreva, starých okien a dverí a iného stavebného materiálu. Okolie chatrčí je udržiavané, je tam čisto a poriadok.

Vlastnícke vzťahy k zastavanému územiu: Rodina býva v blízkosti potoka a parcela na ktorej sa nachádza je vo vlastníctve Slovenskej republiky.

Osada pri Malej stanici

Vznik osady: cca. 2007

Nelegálna osada pri Malej stanici vznikla v záhradkárskej lokalite, na miestach kde sa majitelia nestarali o svoje chatky, prípadne za symbolický poplatok svoje chatky osadníkom prenajímali. Osada sa začala rozrastať a dostávať do väčšieho povedomia po asanácii nelegálnej osady Nižné kapustníky.

Lokalita pozostáva z dvoch častí – jedna sa tiahne v smere od Jarmočnej ulice k lokalite Nižné kapustníky, druhá opačným smerom k Mlynskému náhonu. Väčšia časť rodín tu žije

dlhodobo. Menšia časť obyvateľov migruje. Prístup k osade vedie po spevnenej ceste, pričom do dvorov je možné sa dostať len peši. Zdrojom pitnej vody obyvateľov sú studne pri jednotlivých chatkách. Najbližšia obytná zóna mestskej časti Košice – Juh je vzdialená približne 800 m.

Počet obyvateľov: V lokalite žilo v septembri 2021 41 rodín, z toho 94 dospelých osôb a 92 detí. Časť rodín, či jednotlivcov pravidelne migruje. Striedajú bývanie u rodiny v iných nelegálnych osadách, cestujú do zahraničia, do MČ Luník IX a pod.

Počas obdobia monitorovania osady zo strany MČ Košice-Juh v období rokov 2014-2024, sa počet osadníkov do roku 2017 výrazne nemenil- postupne od roku 2018 počet osadníkov začal narastať. K najväčšiemu nárastu začalo dochádzať v rokoch 2022- 2023 (covidové roky). V súčasnosti (2024) osadu obýva 225 osôb (101 dospelých a 124 maloletých osôb).

Typ obydli: Obydlia pozostávajú z drevených alebo murovaných chatiek a unimobuniiek. Niektoré chatky disponujú aj malou záhradkou. V blízkosti obydli sa nachádzajú aj veľkokapacitné kontajnery, ktoré prispievajú k čistote okolia chatiek.

Vlastnícke vzťahy obývaného územia: parcely na ktorých sa rozprestiera nelegálna osada je čiastočne v majetku Železníc Slovenskej republiky, ale aj vo vlastníctve súkromných osôb (Každá parcela má však niekoľko vlastníkov).

3.Osada Pri bitúnku

Vznik osady: 2006 – 2007

Osada vznikla v roku 2006, kedy sa sem prisťahovala prvá rodina (podľa slov miestnych).Tvoria ju dva dvory, v ktorých je niekoľko chatrčí. V septembri 2021 tu žilo 10 rodín, 22 dospelých a 24 detí.

Jedna rodina mala v minulosti „nájomnú zmluvu“ k užívaniu pozemkov spísanú so spoločnosťou Gallery, s.r.o., Dominikánske námestie, Košice (List vlastníctva č. 13053, okres Košice IV, obec Košice Juh, katastrálne územie Južné mesto). Vlastníkom pozemku je Dominikánsky Konvent v Košiciach, Mäsiarska 6, Košice.

Do osady je možný prístup autom, pričom je na vstupe na parkovisko, smerujúce k príbytkom osadená závara. Prístup k pitnej vode majú zabezpečený formou vlastnej studne. V blízkosti osady sa taktiež nachádza železničná trať cez ktorú prechádzajú do MČ Juh.

Počet členov a typ obydli: Dokopy sa v lokalite nachádza 10 obydli, ktoré sú postavené prevažne z dosák, starých okien a dverí a iného stavebného materiálu. Chatrče sú rozlohou väčšie a pozostávajú z niekoľkých miestností. Starostlivosť o deti je zo strany rodičov a blízkych príbuzných dobrá. Počas obdobia monitorovania osady zo strany MČ Košice-Juh v období rokov 2014-2024, sa počet osadníkov výrazne nemenil - v súčasnosti osadu obýva 17 dospelých osôb a 34 maloletých osôb. (7 rodín).

Vlastnícke vzťahy obývaného územia: územie na ktorej sa nachádza osada pozostáva prevažne z parcel v súkromnom vlastníctve fyzických osôb, nachádzajú sa tu aj parcely ktorých vlastníkom je Dominikánsky Konvent v Košiciach, Slovenská republika ale aj Železničná spoločnosť Slovenska, a.s.

Mesto Košice dalo v roku 2019 vypracovať materiál „IDENTIFIKÁCIA SKUTKOVÉHO A PRÁVNEHO STAVU POZEMKOV V RÓMSKYCH OSÍDLIENIACH MESTO KOŠICE – m.č. JUH“, na základe ktorého sa zmapovalo vlastníctvo a výmera pozemkov lokality Pri bitúnku, kde bolo identifikované nasledovné údaje: -Výmera parcel v obvode: 1 20 66m² ,Počet parcel registra C KN: 4 Počet parcel registra E KN: 7. Počet vlastníkov: 50 (známych 43, s neznámym pobytom 7). Materiál mal byť podkladom pre možné vysporiadavanie pozemkov.

4. Osada pri „Peme“

Vznik osady: r. 2013

Osadu za Pemou tvorí v roku 2024 - 5 samostatne stojacich chatrčí, ktoré obýva prevažne jedna rozšírená rodina. Prístup k osade je zložitý, nakoľko je potrebné prejsť dierou v plote. K chatrčiam sa dostaneme po vyšliapanej cestičke. V okolí chatrčí je veľa psov, čo taktiež sťažuje prístup. Zdrojom pitnej vody pre miestnych je studnička pod mostom pri ceste.

Počet obyvateľov: Počas obdobia monitorovania osady zo strany MČ Košice-Juh v období rokov 2014-2024, sa počet osadníkov výrazne nemenil - v súčasnosti osadu obýva 10 dospelých osôb a 13 maloletých osôb (5 rodín).

Typy obydli: Chatrče postavené z dreva, dosák, starých okien a dverí a iných stavebných materiálov.

Vlastnícke vzťahy k zastavanému územiu: V lokalite za „Pemou“ so všetky pozemky v súkromnom vlastníctve fyzických osôb a teda môžeme konštatovať, že aj tieto príbytky sú postavené na súkromných pozemkoch.

2. Možné ohrozenia nelegálnych osídlení – negatíva nelegálnych osídlení

Spoločným menovateľom všetkých nelegálnych lokalít na území mesta, mestských častí je neštandardné napojenia na dodávku elektrickej energie, čo predstavuje riziko vzniku požiaru a zvyšuje mieru ohrozenia osídlenia. Miera ohrozenia zdravia a života osôb žijúcich v nelegálnych osídleniach je vysoká a to, nie len z dôvodu absencie legálneho – bezpečného zdroja elektrickej energie, ale aj v dôsledku zlej dostupnosti, blízkosti plynových a teplovodných potrubí, frekventovaných cestných privádzačov, železničnej trate, prístupu k vode a tiež typu, hustoty obydli, lokalizácie v záplavových zónach a pod.

Podľa Konceptie postupného ukončovania bezdomovectva a riešenie nelegálnych osídlení na území mesta Košice 2022 – 2030, v mestskej časti Košice-Juh (ďalej len MČ KE-Juh) bola stanovená miera ohrozenia 4 lokalít v MČ Košice-Juh a jej obyvateľov nasledovne:-

- miera ohrozenia lokality Červený rak: I. stupeň ohrozenia – veľmi vysoká
- miera ohrozenia lokality za Malou Stanicou: I. stupeň ohrozenia – veľmi vysoká;
- miera ohrozenia lokality Pri bitúnku: II stupeň ohrozenia – vysoká,
- miera ohrozenia lokalita Pri Peme: II. Stupeň ohrozenia – vysoká.

Mestská časť Košice – Juh eviduje nelegálne osídľovanie týchto lokalít vo zvýšenej miere postupne od roku 2013, kedy došlo k likvidácii nelegálnej osady na Nižných Kapustníkoch a postupnému zbúraníu bytových domov v dezolátnom stave v mestskej časti Luník IX.

Indikované problémy v nelegálnych osadách

Nelegálni osadníci osídľujú záhradky vo vlastníctve, či prenájme súkromných osôb, dochádza k vyhánaniu záhradkárov z ich majetku, stavaniu chatrčí na cudzích pozemkoch. K osídľovaniu záhradkárskej lokality dochádza v dôsledku toho, že veľa pôvodných nájomníkov sa o prenajaté záhradky nestará, alebo nevládze starať, zostávajú opustené čo láka ľudí bez domova ich osídľovať. Ďalšou skupinou pôvodných nájomníkov sú tí, ktorí svoje záhradky a chatky odpredali, resp. ich prenajímajú bez toho, aby ich zaujímalo čo sa tam deje.

Vplyvom postupne sa rozrastajúcich osád, sa v daných lokalitách šíri neporiadok, vytvárajú sa nelegálne skládky odpadu, ohrozuje sa životné prostredie, je voľný pohyb psov a mačiek bez veterinárnej starostlivosti v daných lokalitách, obťažujú sa občania bývajúci v blízkosti daných lokalít žobraním, vyberaním kontajnerov, rozhadzovaním odpadkov, začali sa objavovať aj fetujúci občania, deti. V poslednej dobe sme zaregistrovali zvýšený pohyb a neoprávnené zdržovanie sa marginalizovaných osôb v obode železničných dráh- prechádzanie cez koľajnice, hranie sa detí v blízkosti koľajnic, kladenie rôznych predmetov maloletými na koľajnice. Práve posledné menované- deti hrajúce sa v blízkosti koľajnic, hlavne keď nechodia do školy v období prázdnin, predstavujú veľké riziko ohrozenia ich života, nakoľko sa v blízkosti koľajnic pohybujú bez sprievodu dospelých osôb.

Osada Jarmočná a Bitúnok- aktuálny stav:

Osada pri PEME

3. Aktivity MČ Košice-Juh v daných lokalitách - snahy o riešenie identifikovaných problémov

Vyššie uvedené lokality sú v rámci vyhľadávacej činnosti zo strany Mestskej časti Košice-Juh pravidelne monitorované v spolupráci s referátom krízových intervencií Magistrátu mesta Košice, ako aj s Mestskou políciou Košice, Stanica – Juh a asistentkou zdravia, národného projektu Zdravé komunity 2B a súčasne s Dobrovoľníckym centrom Košického kraja, ktoré v období 12.4.-21.6.2023 realizovalo 6 jarných čistení v lokalite Jarmočná. Súčasne Mestská časť Košice- Juh spolupracuje s oddelením sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately pri výmene informácií o rodinách, ich počte či riešení krízových situácií v daných lokalitách.

Obyvatelia Mestskej časti Košice-Juh už viackrát v dlhodobom kontexte avizovali svoju nespokojnosť s neriešením predmetnej problematiky formou sťažností, ktoré adresovali na našu Mestskú časť Košice-Juh so snahou o zjednanie nápravy, hľadanie spôsobov a ciest, ako sa s negatívnymi javmi spojenými s nelegálnym osídľovaním vyššie uvedených lokalít vysporiadať.

Keďže Mestská časť Košice-Juh nie je vlastníkom pozemkov v predmetných lokalitách, od roku 2017 bolo snahou Mestskej časti organizovať stretnutia s najväčšími vlastníkmi pozemkov, na ktorých sa

nelegálne osady nachádzajú, ako aj inštitúciami, ktoré by danú problematiku mohli zo svojich pozícií pomôcť riešiť (Magistrát mesta Košice, Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity, Košický samosprávny kraj, Mestská polícia Košice Stanica Juh atď.).

Vnímame ako veľmi potrebné riešiť situáciu v nelegálnych osadách v spolupráci aj s vlastníkmi pozemkov v daných lokalitách. Mestská časť Juh má na základe podkladov – vypracovaného dokumentu Magistrátom mesta Košice – IDENTIFIKÁCIA SKUTKOVÉHO A PRÁVNEHO STAVU POZEMKOV V RÓMSKYCH OSÍDLIENIACH MESTO KOŠICE – mapu s lokalizáciou obydli s rozlíšením podľa charakteru stavby a s farebným rozlíšením pozemkov podľa vlastníckych vzťahov, zoznam vlastníkov v daných obvodoch. Preto je potrebné v tejto veci ďalej pokračovať a hľadať spôsob riešenie tohto územia.

Ako veľmi nápomocné pre udržiavanie poriadku sa osvedčila spolupráca s Mestskou políciou Košice, Stanica Juh. Ako deklaroval na spoločnom stretnutí dňa 21.2.2023 Ing. Stanislav Pusta, veliteľ Mestskej polície Košice Stanica – Juh, mestská polícia vykonáva monitoring v daných lokalitách pomocou vyčleneného koordinátora na túto oblasť, vykonáva preventívnych kontroly v týchto lokalitách 2x týždenne, monitoruje železničnú trať na ul. Holubyho-v roku 2022 bolo zdokumentovaných cca 30 osôb pri neoprávnenom prechode cez trať, väčšinou išlo o záhradkárov a maloleté deti. Tiež pomocou kamerového systému na ul. Pri Bitúnku pri obchode Agromilk, pri výmenníku a kontajnerovisku na Jarmočnej ul., monitorujú dianie v daných lokalitách.

Veľmi si ceníme spoluprácu s Mestskou políciou Košice, tiež spoluprácu s Krajským a Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach, kde po osobnom stretnutí starostky MČ Košice-Juh s riaditeľmi Krajského a Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach dňa 16.5.2023, sa zvýšil výkon služieb Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach v daných lokalitách, podieľanie sa na monitoringu pohotovostnou motorizovanou jednotkou odboru poriadkovej polície krajského riaditeľstva, ako aj oddelenia služobnej kynológie odboru poriadkovej polície krajského riaditeľstva v spolupráci s Mestskou políciou mesta Košice-Stanica Juh.

Avšak je potrebná dlhodobá a systémová práca s obyvateľmi daných lokalít. MČ Košice – Juh obyvateľom s trvalým pobytom poskytuje sociálne poradenstvo, potravinovú pomoc, oblečenie a obuv. Zároveň v rámci sociálnej práce sa snažíme vplyvať na spôsob ich života vo ich komunite, ale aj na spolužitie s majoritnou spoločnosťou. MČ Košice-Juh má snahy zapojiť sa do pripravovaných národných projektov „Terénna sociálna práca a komunitné centrá“, ako aj „Miestne občianske a preventívne služby- MOPS“ v rámci Programu Slovensko. Projekt na získanie MOPS bol už podaný, a je už i schválený a realizuje sa. Cieľom oboch projektov je realizácia a podpora preventívnych aktivít, zvyšovanie občianskej zodpovednosti neprispôsobivých občanov, ktorí osídľujú nelegálne osady v záhradkárskej lokalite za stanicou Košice – predmestie i Pri Bitúnku, či na iných miestach v MČ Košice-Juh, udržiavanie poriadku v daných lokalitách, zabezpečovanie bezpečnosti v daných lokalitách a zlepšovanie spolunažívania obyvateľov v MČ Košice-Juh.

K problematike zabezpečenia bývania pre marginalizovaných občanov daných lokalít uvádzame, že MČ Košice – Juh nemá vo svojich kompetenciách zabezpečenie sociálneho bývania. Táto kompetencia je v súlade so Štatútom mesta Košice zahrnutá do kompetencií mesta Košice.

Aktivity MČ Košice-Juh v daných lokalitách v roku 2023

Snaha o rozbehnutie spolupráce v oblasti marginalizovaných rómskych komunit vytvorením pracovnej skupiny pre riešenie situácie marginalizovaných rómskych komunit v MČ Košice –Juh. Pracovné stretnutia v širšom kontexte však nepriniesli žiadany efekt, preto sa MČ Košice- Juh následne zamerala na tých, ktorí prejavili záujem riešiť spoločne situáciu v tejto problematike, a to:

- **Dobrovoľnícke centrum KSK** bolo realizovaných 6 jarných upratovaní v lokalite Jarmočná, ktorých cieľom bolo do upratovania zapojiť samotných obyvateľov danej lokality- motiváciou bolo šatstvo, hračky pre deti. Po jarnom čistení DC KSK pravidelne chodilo do danej lokality,

rozdávalo vrecia na odpad, naďalej motivovalo obyvateľov k upratovaniu si okolo príbytkov, okolia, udržiavania poriadku. Spoluprácu chceme udržať aj naďalej, s p. Langerovou, už nie pod DC KSK.

- **Národný projekt Zdravé komunity 2B**- podarilo sa pre 4 lokality v MČ Košice-Juh zabezpečiť asistentku zdravia, ktorá 2 dni v týždni pravidelne navštevovala dané lokality, spoločne pri monitoringu daných osád a s referentkou OSV, ktorá dané lokality navštevuje na pravidelnej báze spoločne s terénnymi pracovníkmi MMK, za doprovodu Mestskej polície, stanica Košice-Juh.
- Rozbehli sme intenzívnu spoluprácu s **Mestskou políciou, stanica Košice-Juh, ako aj štátnou políciou**, Košice-Juh pri monitoringu osád, pri riešení hlásených udalostí atď.,
- Oslovili sme aj Omamy, avšak pre rok 2023 už nebolo možné z kapacitných dôvodov „omamy“ pre lokality v MČ Košice-Juh zabezpečiť.
- **Magistrátom mesta Košice**- referát krízového riadenia- spoločný monitoring osád v MČ Košice-Juh.

AKTIVITY v roku 2024:

V snahe zlepšenia stavu, poriadku v osadách MRK v MČ Košice-Juh, sa MČ zapojila do projektu **MOPS (miestne občianske a preventívne služby)** vyhlásenej Úradom splnomocnenca vlády pre rómske komunity, ako aj do vyhlásenej dotačnej schémy úradu splnomocnenca. Projekt podaný v rámci dotačnej schémy úspešný bol, od 1.4.2024 pôsobia v MČ Košice-Juh obsadenie 4 pracovníci MOPS.

Projekt MOPS (miestne občianske a preventívne služby)- aktivity 4 pracovníkov MOPS v nelegálnych osadách, i celej MČ Košice-Juh od 1.4.2024:

- monitorovanie a zabezpečenie bezpečnosť detí, hlavne počas ich odchodu do školy a zo školy, upozorniť ich na dodržiavanie pravidiel cestnej premávky, predovšetkým v súvislosti s pohybom po komunikácii a prechodom cez cestu, priecestia i železničné.
- dohliadanie na ochranu verejného a súkromného majetku pred poškodzovaním (vandalizmus, t. z. úmyselné poškodzovanie verejno-prospešných zariadení...);
- upozorňovanie na protispoločenskú činnosť a protiprávne konanie páchatel'a a následne oznámenie danej skutočnosti príslušnej kompetentnej inštitúcii;
- kontrolovanie pohybu a miest stretávania sa maloletých detí a mládeže bez prítomnosti rodičov (napr. športoviská, obchody,);
- upozorňovanie na zákaz vypaľovania trávy a lúčnych porastov a kontrolovať dodržiavanie zákazu zakladania ohňov na miestach, kde hrozí následný požiar;
- monitorovanie a nahlasovanie prípady nelegálnych skládok;
- členovia MOaPS sú účastní a nápomocní, pri zabezpečovaní a organizácii kultúrnych a športových podujatí, podujatí organizovaných MČ Košice-Juh.

Hliadky MOPS prispievajú v prvom rade k zlepšeniu poriadku a bezpečnosti v lokalitách s marginalizovanou rómskou komunitou, podnecujú aj k ochrane životného prostredia a nevytváraníu čiernych skládok odpadu, dohliadajú takisto na bezpečnosť školopovinných detí.

Aktivity MOPS v MČ Košice-Juh:

Bezpečné prevádzanie detí do školy

Likvidácia a vyhľadávanie ležovísk

Upozorňovanie na dodržiavanie bezpečnosti a poriadku

Rozdávanie vriec na odpad a následné upratovanie okolia

Upratovanie občanmi z komunity

Spolupráca s dobrovoľníckym a komunitným centrom a budovanie zázemia pre prácu s komunitou

Odhaľovanie rôznych trestných činností a hlásenia na štátnu políciu

Hlásenia novovzniknutých osídlení a ich následná likvidácia v spolupráci s mestskou políciou

4 Zamestnanci projektu MOaPS, hliadkujú v rámci územného obvodu mestskej časti pravidelne v pracovné dni od 7.00 hod. do 15.00 hod. a to:

- Pri bitútku, Jarmočná, osady, pri PEME
- Holubyho, Omská, Domčeková, Tranovského,
- Fibichova, Krivá, Jantárová, Palárikova, Ludmanská, Požiarnická, Južná trieda 9-11, Námestie osloboditeľov,
- Fejova, Vojvodská, Mlynárska, Šoltésovej, Zborovská, Kukučínova
- Rosná, Košťova, Oštepová, Južná trieda hviezdice, Mudroňova, Staničná
- Južná trieda od Lidla, Mudroňova, Panelová, Srbská, Pekná, Bulharská, Rastislavova -Strojár
- Železníky, Gemerská, Krakovská, Užhorodská, Ostravská, Miškovecká, Školská, Paulínyho,
- Ostrovského, Turgenevova, Lomonosovova, Jánošíkova, Žižkova, Dunajská, Táboorská, Slnecná, Blesková
- Milosrdenstva, Gaštanova, Pri nemocnici, Kalinčiakova, Starý juh - rodinné domy,
- Rastislavova od hotela Strojár, Alejová + záhradkárska lokalita, Rozvojová, Pri prachárni (smer bývalý Blšák),
- OC Optima, Hornbach, Moldavská cesta smer Steel aréna,
- Červený rak, hranica s Barcou.

Zamestnanci MOaPS absolvovali povinné školenie v oblasti odpadového hospodárstva, ako aj v oblasti prevencie kriminality.

Zhrnutie aktivít projektu v období od 1.4.2024

Ako je to vidieť aj na zdokumentovaných činnostiach pracovníkov MOaPS na fotografiách vyššie, činnosti pracovníkov MOaPS možno za obdobie od apríla 2024 zhrnúť nasledovne:

- hliadkovanie v rámci obvodu mestskej časti pravidelne v pracovné dni od 7.00 hod. do 15.00 hod.
- promptné nahlásenie identifikovaného problému, situácií zistených pri pravidelnom dennom hliadkovaní v mestskej časti Košice- Juh koordinátorovi MOaPS a projektovej manažérke, a jeho následné riešenie v spolupráci s kompetentnými orgánmi - Mestská polícia, stanica Košice-Juh, Obvodné oddelenie policajného zboru Košice, stredisko VPP, ÚPSVa R SR a pod.
- počas školského roka prevádzanie detí cez prechody pre chodcov do škôl, kde sa nenachádza svetelná signalizácia,
- kontrola detských a športových ihrísk, kontajnerovísk – hlásenie ich prípadného znečistenia, poškodenia koordinátorovi MOaPS, projektovej manažérke- následne je kontaktované oddelenie regionálneho rozvoja a bytovej politiky, v prípade kontajnerovísk sa to týka preplnenia, rozhádzania uskladneného odpadu do okolia kontajnerovísk- spolupráca so strediskom VPP, oddelením regionálneho rozvoja a bytovej politiky,
- riešenie podnetov od občanov v prípadoch, kde dochádza k znečisťovaniu verejných priestranstiev, porušovaniu verejného poriadku, páchaniu výtržníctva či protispoločenského konania v spolupráci s Mestskou políciou, stanicou Košice-Juh, Obvodným oddelením policajného zboru Košice- Juh a ďalšími inštitúciami podľa predmetu podnetu, identifikovaného problému.

Zamestnanci MOaPS úzko spolupracujú s mestskou aj štátnou políciou, ktoré si ich činnosť pochvaľujú. Keďže vybraní zamestnanci MOaPS poznajú rómsku komunitu, niektorí osadách žijú alebo žili, a tým pádom sa v komunite/osade navzájom medzi sebou poznajú, častokrát policajných príslušníkov zavedú na miesto, kde páchatel býva. Po absolvovaní školenia v oblasti prevencie kriminality, im bolo vysvetlené aké majú právomoci a ako sa správať, keď sú ohrozovaní na osobnej slobode, alebo osočovaní pri upozorňovaní neprispôsobivých občanov. V rámci svojej práce sa im podarilo zmobilizovať občanov žijúcich na Jarmočnej ul. a vypratať si okolie, upozorňujú rodičov, ak vidia, že deti im nechodia do školy, prečo nie sú v školách, spolupracujú s útlkom na odchyťovanie psov a pod. Nemajú právomoci ako policajti, ale sú predĺženou rukou starostky MČ Košice-Juh a starajú sa o poriadok a bezpečnosť v mestskej časti, čo obyvatelia oceňujú a chvália túto službu. Prvé mesiace ukázali, že zapojenie sa do projektu MOaPS a zavedenie tejto hliadky bol správny krok.

Ďalšie aktivity MČ Košice-Juh v daných lokalitách v roku 2024

- **Dobrovoľnícke centrum KSK** – keďže v roku 2024 došlo k zrušeniu Dobrovoľníckeho centra KSK a vzniklo Dobrovoľnícke centrum Košického kraja, n.o. Spolupráca s p. Langerovou, ktorá v Dobrovoľníckom centre Košického kraja, n.o. pôsobila len parciálne a samotné centrum sa problematike MRK venuje v súčasnosti len okrajovo, prebiehala v lokalite Jarmočná, Bitúnok sporadicky na dobrovoľníckej báze- v spolupráci s Komunitným centrom na Hroncovej ulici, Košice, sa v lokalite Jarmočná pripravilo paletové sedenie, realizovali sa aktivity s deťmi, organizovalo sa čistenie prostredia v okolí svojich obydľí s ľuďmi, ktorých sa podarilo motivovať skrz šatstvo, veci pre deti.
- **Národný projekt Zdravé komunity 2B-** podarilo sa pre 4 lokality v MČ Košice-Juh i naďalej udržať asistentku zdravia, ktorá 2 dni v týždni pravidelne navštevovala dané lokality, spoločne pri monitoringu daných osád a s referentkou OSV, ktorá dané lokality navštevuje na pravidelnej báze spoločne s terénnymi pracovníkmi MMK, za doprodu Mestskej polície, stanica Košice-Juh.
- pokračovanie v intenzívnej spolupráci s **Mestskou políciou, stanica Košice-Juh, ako aj štátnou políciou, Košice-Juh** pri monitoringu osád, pri riešení hlásených udalostí týkajúcich sa začatých stavieb nelegálnych obydľí, neoprávneného spaľovania, dymu v blízkosti obydľí, túlavých voľne sa pohybujúcich psov v osadách a pod.
- spolupráca s **Malou farmou a OZ ProDog pre psíkov** pri kastrácii feniek v lokalitách Jarmočná a Pema, nájdenie dočasných domovov, ako aj adopcií u 3 šteniat a 2 feniek
- Oslovili sme aj Omamy, avšak pre rok 2024 už nebolo možné z kapacitných dôvodov „omamy“ pre lokality v MČ Košice-Juh zabezpečiť.
- v spolupráci s Nadáciou Dedo a Inštitútom pre výskum práce a rodiny sme sa zapojili do Európskeho sčítania ľudí bez domova v meste Košice (a ďalších európskych mestách) v termíne 07. - 11.10.2024, ktoré za našej účasti a koordinácie prebehlo v neformálnych osídleniach- osadách v MČ Košice-Juh dňa 9.10.2024. Výsledky sčítavania zatiaľ nie sú dispozícii.
- **Magistrátom mesta Košice-** referát krízového riadenia- spoločný monitoring osád v MČ Košice-Juh.
- **Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Žižkova 6, Košice-** oddelenie sociálno- právnej ochrany a kurately pri riešení podnetov, zistení z monitoringu osád vykonaných referentkou OSV, zistení MOaPS v daných osadách, či rôznych podnetov, sťažností, úradných vyžiadaní a dožiadaní o údaje pri riešení situácie maloletých, záškoláctve a pod.

Rok 2025–plány v oblasti MRK:

- v rámci národného projektu Zdravé komunity 2B aj pre rok 2025 udržať asistentku podpory zdravia v osadách;
- naviazať spoluprácu s Dobrovoľníckym centrom Košického kraja, n.o, s novým vedením za spolupráce aj s p. Langerovou v oblasti MRK
- hľadať ďalšie možnosti spolupráce s Nadáciou Dedo, Komunitným centrom na Hroncovej ulici v Košiciach;
- s cieľom zamedzovania rozširovania sa nelegálnych osád zamerať sa na intenzívnejšiu komunikáciu s najväčšími vlastníkami pozemkov, vyzvať ich ako vlastníkov k riešeniu nelegálneho osídlenia a osídľovania ich pozemkov, ich údržby, čistenia, oplatenia atď.
- hľadať ďalšie možné dotačné zdroje, projekty v oblasti riešenia situácie s MRK
- pravidelný monitoring v osadách s častejšou frekvenciou zo strany MOaPS, intenzívna spolupráca s mestskou i štátnou políciou pri monitoringu, riešení akútnych prípadov, znečisťovania životného prostredia.

Aktivity MČ Košice-Juh v daných lokalitách v roku 2025

- **Národný projekt Zdravé komunity 2B-** darí sa pre 4 lokality v MČ Košice-Juh i naďalej udržať asistentku podpory zdravia, ktorá 2 dni v týždni pravidelne navštevuje dané lokality, spoločne pri monitoringu daných osád a s referentkou OSV, ktorá dané lokality navštevuje na pravidelnej báze spoločne s terénnymi pracovníkmi MMK, za asistencie Mestskej polície, stanica Košice-Juh.
- pokračovanie v intenzívnej spolupráci s **Mestskou políciou, stanica Košice-Juh, ako aj OO PZ Košice-Juh** pri monitoringu osídlení, pri riešení hlásených udalostí týkajúcich sa začatých stavieb nelegálnych obydlií, neoprávneného spaľovania, dymu v blízkosti obydlií, túlavých voľne sa pohybujúcich psov v osadách a pod.
- v mesiaci máj 2025 zaslanie opakovanej žiadosti o podporu a súčinnosť pri riešení zhoršujúcej sa situácie v nelegálnych osídleniach na území MČ KE JUH adresované na **MV SR**,
- spolupráca s **OZ ProDog pre psíkov** pri kastrácii feniek v lokalitách Jarmočná, Pema, Nižné kapustníky, organizovanie zbierok pre OZ.
- účasť na workshope k výsledkom sčítania ľudí bez domova, podujatie sa uskutočnilo dňa **14. októbra 2025** v košickom Kulturparku za účasti partnerov mesta Košice v tomto projekte, členov vedenia mesta Košice a zástupcov Inštitútu pre výskum práce a rodiny a Nadácie DEDO. Cieľom podujatia bolo predstaviť kľúčové zistenia z minuloročného sčítania ľudí bez domova v Košiciach a zároveň hľadať spoločné riešenia, ako tieto poznatky premeniť na konkrétne kroky v prospech ľudí bez domova (v spolupráci s Nadáciou Dedo a Inštitútom pre výskum práce a rodiny sme sa zapojili do Európskeho sčítania ľudí bez domova v meste Košice (a ďalších európskych mestách) v termíne 07. - 11.10.2024, ktoré za našej účasti a koordinácie prebehlo v neformálnych osídleniach - osadách v MČ Košice-Juh dňa 9.10.2024). Výsledky sčítavania sú k dispozícii tu: https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2025/10/Scitanie-KE_2024_zaverecna-sprava-final.pdf
- **spolupráca s Magistrátom mesta Košice-** referát krízovej intervencie - spoločný monitoring osád v MČ Košice-Juh, spolupráca v oblasti podpory a realizácie opatrení zameraných na zlepšenie životných podmienok obyvateľov v MRK, koordinácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb, efektívna výmena informácií, zosúladovanie postupov a spoločné riešenie identifikovaných problémov.
- **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Žižkova 6, Košice-** oddelenie sociálno- právnej ochrany a kurately pri riešení podnetov, zistení z monitoringu osád vykonaných referentkou OSV, zistení MOaPS v daných osadách, či rôznych podnetov, sťažností, úradných vyžiadaní a dožiadaní o údaje pri riešení situácie maloletých, záškoláctve a pod.
- spolupráca s **Nadáciou DEDO a Komunitným centrom OZ Centrum vzdelávania a odbornej pomoci**, Hroncova 2, Košice, ktorá je zameraná na poskytovanie podpory a pomoci osobám v nepriaznivej životnej situácii s cieľom zlepšiť ich sociálne a životné podmienky.
- spolupráca s **Arcidiecéznou charitou Košice** na distribuovaní potravinovej a hygienickej pomoci pre rodiny s deťmi v rámci národného projektu Poskytovanie potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám, prvá plánovaná distribúcia prebehla v našej mestskej časti v mesiaci august 2025 a druhá plánovaná distribúcia v mesiaci október 2025, určená bola pre občanov s trvalým pobytom v MČ Košice-Juh a súčasne poberateľov pomoci v hmotnej núdzi a týkala sa aj niektorých rodín z nelegálnych osídlení na území MČ,
- oslovenie listom v mesiaci apríl 2025 **Úrad splnomocnenca vlády SR pre marginalizované rómske komunity**, ktorý ako poradný orgán vlády SR plní úlohy zamerané na riešenie záležitostí rómskych komunít na Slovensku o podporu a súčinnosť pri riešení nepriaznivej situácie v nelegálnych osídleniach na území mestskej časti,
- oslovenie listom v mesiaci apríl 2025 **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR** o podporu a súčinnosť pri riešení nepriaznivej situácie v nelegálnych osídleniach na území mestskej časti ako hlavného realizátora politiky sociálnej inklúzie so zameraním na zlepšenie životných podmienok a integráciu ľudí z MRK do spoločnosti,
- oslovenie listom v mesiaci apríl 2025 všetkých **pätnástich slovenských europoslancov** pôsobiacich v Európskom parlamente so žiadosťou o podporu a súčinnosť pri riešení situácie

- v nelegálnych osídleniach na území MČ ako volených zástupcov so zásadným vplyvom na tvorbu európskych politík aj v oblasti riešenia MRK,
- uskutočnené pracovné stretnutia v mesiaci jún a júl 2025 vo veci riešenia zhoršujúcej sa situácie marginalizovaných rómskych komunít a ďalšieho zamedzenia ich nelegálneho osídľovania za prítomnosti vedenia MČ KE JUH, zamestnancov MČ KE JUH, zástupcov MsP KE JUH, zástupcov MMK a najväčšími vlastníkami pozemkov na ktorých sa nachádzajú nelegálne obydlia,
 - v mesiaci február 2025 poskytnutie súčinnosti k realizácii zberu kvalitatívnych dát od mladých ľudí vo veku 15-30 rokov nachádzajúcimi sa v situácii NEET v obciach na území Košického samosprávneho kraja. KSK sa zapojil do projektu MPSVaR, hlavnou úlohou projektu bolo vytvorenie regionálnej analýzy - identifikácie potrieb a lokalít vhodných na zriadenie centier pre prácu s mládežou a vypracovaní Regionálnej analýzy o mladých ľuďoch vo veku 15 až 30 rokov, ohrozených situáciou NEET a už v situácii NEET /vo veku do 30 rokov, ktorí nie sú zamestnaní a ani sa nevzdelávajú/. Projekt bol realizovaný v rámci opatrenia Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou vrátane sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí.
- **Dňa 08.10.2025** sa vykonala v súčinnosti troch zložiek policajného zboru Košice kontrola v nelegálnej osade v oblasti Jarmočná. V uvedenom čase sa nezistili žiadne nedostatky a našli jednu hľadanú osobu

- Dňa 28.10.2025 v rámci zbierky ROMANO ČORIBEN boli odovzdané ošatenie, obuv, školské potreby od študentov zo Strednej odbornej školy – sociálno-pedagogickej činnosti pre miestnych obyvateľov osady pri Peme -ul. pri Prachárni v Košiciach.

Viacnásobná pomoc vo forme darovania oblečenia, hračiek a pod. od pani Mgr. Miroslavy Langerovej a Komunitného centra na Hroncovej ul.

